

dem lige ned og hvile dem; det er virkelig umuligt at vedblive uafslædt at arbejde uden at hvile, og derfor troer jeg ogsaa, at man skal holde over den Bestemmelse, som den gamle Lovgiver har sagt: i 6 Dage gjør Du Arbejdet, men den 7de Dag skal Du holde Sabbat. Ved første Behandling blev det sagt, og der er ogsaa idag ytret Noget derom af den ærede Rigsdagsmand for Svendborg Amts 6te Valgfreds, at, dersom man ikke gav dem Lov til at arbejde, kunde de let forsælde til Drif. Hertil skal jeg tillade mig at svare, at have de Lyst til Drif og Svir, saa kan hans Kunst og Skarpsindighed med at holde dem til at arbejde ikke formaae det Mindste; nei, det vil ikke formaae en Smule; thi der kommer Diebliske over dem, der ere forsaldne til Druffenskab, hvor det ikke er muligt at holde dem til Arbejdet. Man har virkelig seet og været Vidne til, at, naar de staae ved Arbejde, og en saadan Lyst kommer over dem, saa smidde de deres Redskaber, Greb, Skovl, Muursee o. s. v. og løbe af alle Kræfter tilkroes, saa at jeg virkelig ikke troer, at al hans Kunst med at afholde dem fra Svir, ved Arbejde om Helligdagene, kan formaae Noget. Var det saaledes, at de skulle gaae ledige hver Dag, saa var det en ganske anden Sag, og saa sender jeg et Drosprog, som siger: „Lediggang er Fandens Hovedpude“; det er der noget ganske Sandt i, men her er ikke engang Tale om, at de skulle gaae ledige hele Søndagen, men kun de Timer, som ere bestemte til Gudstjenesten. Dersom de absolut ikke vilde gaae i Kirke, saa er der andre smaa Sysler, som de kunne foretage sig inde i Huset, derfor er Intet til Hinder. Vi have ikke troet, at Politiet skulde være bemyndiget til at gribe forstyrrende ind i det huuslige Livs Sysler. Have Folk Lyst til at arbejde, saa kunde de jo foretage sig saadant, som foregaaer inde i Huset, og de kunde jo ogsaa lægge Planer til, hvad de vilde foretage sig i den følgende Uge. Jeg kan virkelig ikke stemme for, at man saaledes, som her er foreslaaet, giver alt Markarbejde løst, og jeg man isaafald finde mig opfordret til at stemme mod Loven, og det vilde jeg dog nødig, fordi jeg indseer, at hvad her er udrettet, det

er, at vi have affaaet en heel Deel af det, som var overladt til Politiets Skjøn. At ethvert Skjøn kan udelades af en saadan Lov, det maa jeg tilstaae, det er ikke muligt, og det skulde glæde mig, hvis den ærede Rigsdagsmand for Svendborg 6te Valgfreds kunde finde et Udtryk, som var mere bestemt og betegnende end det, som Mindretallet har valgt, efter som han har beklaget sig over, at Udtrykket ikke var bestemt og tydeligt nok. Jeg mener nu, at det Udtryk: „uopsætteligt“ ikke er saa ubestemt; det er jo vistnok at forstaae saaledes, at det er saadanne Arbejder, som ikke kunne opsættes uden betydelig Skade for den Paagjældende. Det er sagt, at man ved at give en Lov om den offentlige Orden paa Søndag og Helligdage slet ikke gjorde Menneffene mere gudsfrygtige, end de ellers vilde blive; men jeg kan ikke ganske billige den Tale; Menneftet er jo et sandfælt Væsen, og den stille Ro, der hersker paa Søndag og Helligdagene, maa saaledes have Indvirkning paa ham. Hvorfor bygges der ellers Kirker, hvorfor pryde vi dem ellers baade indvendig og udvendig, er det ikke for at stemme Menneftet til Høitidelighed? Jeg mener altsaa, at, dersom der er en stille Ro udvortes, saa maae Folk vide og see, at denne Dag har noget ganske Andet at betyde end de andre Dage, og det kan ikke være uden Indflydelse paa Menneftet, hvis han ikke er forhærdet, og, er han det, saa kan slet ikke Noget virke paa ham til hans Forbedring, men vi maae dog ikke troe, at alle Mennefter ere forhærdede; det maa man ikke gaae ud fra. Jeg troer, at det vil være en Gam for den danske Rigsdag, hvis den vilde give en Lov, som tilloob Markarbejde paa Søndag og Helligdage (atter). Ja, de Herrer maae gjerne lee, men jeg finder virkelig, at det er Sandhed i, hvad jeg siger.

Wiborg: Det er ikke for at gaae i Detail med Hensyn til denne Lov, at jeg reiser mig (Flere Stemmer: høiere!) -- ja, der skal meget til at tale høiere, idet jeg ikke har nogen stærk Stemme; men jeg skal prøve derpaa. -- Jeg siger altsaa, at det ikke er for at gaae i Detail med Hensyn til den foresliggende Lov, at jeg har tilladt mig at begjære Ordet; det er heller ikke for at komme til at begynde min Virksomhed eller for snart